

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΤΕΛ ΑΒΙΒ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

3 Daniel Frisch street, Tel Aviv 6473104
Tel.: +972 3 6055299, e-mail: ecocom-telaviv@mfa.gr

16/6/2022

**Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Ισραήλ
Απρίλιος - Μάιος 2022**

Οικονομία
<ul style="list-style-type: none">• Στοιχεία διμερούς εμπορίου Ελλάδας-Ισραήλ 2021• Σε ιστορικό χαμηλό 50ετίας η ανεργία στο Ισραήλ• Μεγάλη άνοδος των τιμών των ακινήτων στο Ισραήλ το 2021• Μείωση δημοσίου χρέους στο 68,8% του ΑΕΠ για το 2021 – Αύξηση επιτοκίων από Κεντρική Τράπεζα
Διακρατική συνεργασία σε οικονομία, τεχνολογία κλπ
<ul style="list-style-type: none">• Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου Ισραήλ - ΗΑΕ• Κύρωση Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου μεταξύ Ισραήλ και Ν. Κορέας• Ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας του Ισραήλ με την Αίγυπτο και το Μαρόκο• Κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων για ερευνητική-διαστημική συνεργασία Ισραήλ και ΗΑΕ• Δημοσιεύματα σε Ι/ΜΜΕ για επικείμενη συνεργασία Ισραήλ και Σαουδικής Αραβίας σε αεροπλοΐα και έρευνα και τεχνολογία.
Ενέργεια – Περιβάλλον
<ul style="list-style-type: none">• Ετοιμότητα Ισραήλ για εξαγωγές ποσοτήτων φ.α σε Ευρώπη μέχρι το προσεχές καλοκαίρι – Αναζωπύρωση ενδιαφέροντος για East Med• Ανακάλυψη κοιτάσματος φ.α. από την Energean στο τεμάχιο Athena• Η Ι/Κυβέρνηση θέτει προς έγκριση στην Ι/Βουλή νομοσχέδιο για την κλιματική αλλαγή
Επιχειρηματικές ειδήσεις
<ul style="list-style-type: none">• Εξαγωγές ύψους 11,2 δισ. δολ. το 2021 για την ι/αμυντική βιομηχανία• Επενδυτικό πρόγραμμα 600 εκ. ΝΙΣ του Ισραήλ στη διαστημική τεχνολογία

Στοιχεία διμερούς εμπορίου Ελλάδας-Ισραήλ 2021

Το 2021, σύμφωνα με τα (προσωρινά) στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το διμερές εμπόριο Ελλάδας-Ισραήλ διαρθρώνεται ως ακολούθως:

εκ. €	2020	Μεταβολή % 2020-21	2021
Εξαγωγές (+Π)	369.6	+48,5%	548.78
Εξαγωγές (-Π)	320.4	+37,2%	439.5
Εισαγωγές (+Π)	265.4	+48%	393
Εισαγωγές (-Π)	139.7	+48,2%	207
Όγκος εμπορίου	635	+48,3%	941.78
Ισοζύγιο (+Π)	104.2	+49,5%	155.78
Ισοζύγιο (-Π)	180.7	+28,7%	232.5

(+Π) με πετρελαιοειδή

(-Π) άνευ πετρελαιοειδών

Όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, η Ελλάδα, σύμφωνα με τα (προσωρινά) στοιχεία της ΕΛ.ΣΤ.ΑΤ για το 2021, κατέγραψε σημαντική αύξηση των εξαγωγών της προς το Ισραήλ, ύψους 48,5% σε σχέση με το 2020 (37,2% αύξηση, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών). Ειδικότερα, το 2021 οι ελληνικές εξαγωγές προς το Ισραήλ ανήλθαν σε 548.78 εκ. ευρώ, έναντι 369.6 εκ. ευρώ το 2020 (439.5 εκ. ευρώ, έναντι 320.4 εκ. ευρώ το 2020, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών).

Ομοίως οι εισαγωγές από το Ισραήλ το 2021 κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 48%, ενώ η αύξηση έφθασε το 48,2% εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών. Ειδικότερα, οι εισαγωγές από το Ισραήλ έφθασαν στα 393 εκ. ευρώ (207 εκ. ευρώ, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών). Τέλος, καταγράφηκε αύξηση της τάξης του 48,3% αναφορικά με τον συνολικό όγκο διμερούς εμπορίου, ενώ η Ελλάδα διατήρησε ευρύ εμπορικό πλεόνασμα έναντι του Ισραήλ, ύψους 155.78 εκ. ευρώ (αύξηση 49,5% σε σύγκριση με το 2020).

Το σημαντικότερο στοιχείο των εξαγωγών κατά το 2021 ήταν η μεγάλη αύξηση που καταγράφηκε σε σειρά ελληνικών προϊόντων με εδραιωμένη θέση στις διμερείς εμπορικές συναλλαγές και κυρίως η αύξηση κατά 119% των εξαγωγών πετρελαιοειδών (περί τα 108 εκ. ευρώ έναντι 49,2 εκ. ευρώ το 2020), καθώς και διαφόρων βιομηχανικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται κυρίως στην ανάπτυξη της βιομηχανίας άντλησης υδρογονανθράκων του Ισραήλ (σύρματα και καλώδια, χαλκοσωλήνες, ράβδοι αργιλίου κλπ).

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί η παντελής απουσία διατροφικών και (παρα)φαρμακευτικών ειδών στα πρώτα δέκα ελληνικά προϊόντα, καθώς και η αναμικτή παρουσία των δομικών υλικών, γεγονός που καταδεικνύει την προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί για την προώθησή τους στην ισραηλινή αγορά.

Στον τομέα των εισαγωγών από το Ισραήλ το 2021 κυριάρχησαν τα πετρελαιοειδή, τα οποία καλύπτουν το ήμισυ σχεδόν των εισαγόμενων στην Ελλάδα ειδών, ενώ σημαντικό μερίδιο εξακολουθούν να κατέχουν διάφορα απορρίμματα μετάλλων. Καταγράφηκαν επίσης εισαγωγές προϊόντων εμπιστευτικού εμπορίου ύψους περίπου 21 εκ. ευρώ.

Σε ιστορικό χαμηλό 50ετίας η ανεργία στο Ισραήλ

Το ποσοστό ανεργίας στο Ισραήλ υποχώρησε κατά το πρώτο μισό του Απριλίου 2022 στο 2,9%, καταγράφοντας ιστορικό χαμηλό 50ετίας, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας. Σημειωτέον ότι στο δεύτερο μισό του Μαρτίου 2022 το αντίστοιχο ποσοστό βρισκόταν στο 3,7%.

Ωστόσο, αν συνυπολογισθεί ο αριθμός των εργαζομένων που ετέθησαν σε αναστολή από την αρχή της πανδημικής κρίσης και οι οποίοι δεν έχουν ακόμα επανέλθει στις εργασίες τους (κυρίως αφορά εργαζόμενους στον κλάδο του τουρισμού), το ποσοστό ανεργίας για το πρώτο μισό του Απριλίου 2022 φθάνει σε 4,4% (έναντι 5,3% κατά το δεύτερο μισό Μαρτίου 2022).

Εκτιμάται ότι η κατάσταση στην αγορά εργασίας ενδέχεται να προκαλέσει νέες πληθωριστικές πιέσεις, ενώ η Κεντρική Τράπεζα της χώρας προβλέπει τελικό ποσοστό ανεργίας περί το 3,5% στο τέλος του 2022, καθώς και συνέχιση της πτωτικής τάσης της ανεργίας εντός του 2023.

Μεγάλη άνοδος των τιμών των ακινήτων στο Ισραήλ το 2021

Οι τιμές των ακινήτων στο Ισραήλ αυξήθηκαν κατά 16,3% το 2021, σύμφωνα με ανακοίνωση της Ι/Στατιστικής Υπηρεσίας, σημειώνοντας την υψηλότερη αύξηση σε βάθος 10ετίας. Η υψηλότερη αύξηση με 18,5% κατεγράφη στο κεντρικό Ισραήλ, ενώ στη βόρεια περιοχή της χώρας σημειώθηκε αύξηση 13,8% και στη νότια 12,3%. Από πλευράς πόλεων, τα Ιεροσόλυμα με 16,7% και το Τελ Αβίβ με 16% σημείωσαν τη σημαντικότερη αύξηση. Σημειωτέον ότι ο εθνικός μ.ο τιμής ενοικίου αυξήθηκε σε 4.154 NIS

(περίπου 1.220 δολ.) στο πρώτο τρίμηνο του 2022, έναντι 4.113 NIS στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2021.

Η σημαντική αυτή αύξηση έχει προκαλέσει κοινωνικές αντιδράσεις, καθιστώντας ανέφικτη την ιδιοκατοίκηση για πολλές μεσοαστικές οικογένειες του Ισραήλ και αναγκάζοντας την κυβέρνηση, δια στόματος του Υπουργού Οικονομίας Avigdor Liberman, να καθησυχάσει τους πολίτες, διαβεβαιώνοντας ότι η αγορά σταδιακά θα ισορροπήσει σε χαμηλότερες τιμές μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Πολλοί οικονομολόγοι ωστόσο θεωρούν ότι οι διαβεβαιώσεις δεν ευθυγραμμίζονται με τα πραγματικά δεδομένα της οικονομίας, τα οποία δείχνουν ότι η ανοδική τάση των τιμών θα έχει συνέχεια.

Παράλληλα, η Στατιστική Υπηρεσία δημοσίευσε στοιχεία, βάσει των οποίων καταγράφεται αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά 0,8% τον Απρίλιο του τ.ε. Από την έναρξη του έτους, η αύξηση του εν λόγω δείκτη έχει φθάσει στο 2,3%, ενώ, με μήνα αναφοράς τον Απρίλιο και σε βάθος ενός έτους, έχει φθάσει στο 4%. Ειδικότερα η αύξηση στα φρούτα και λαχανικά έχει φθάσει στο 5,5%, στα είδη ένδυσης στο 2,3% και στις υπηρεσίες διασκέδασης στο 1,5%.

Μείωση δημοσίου χρέους στο 68,8% του ΑΕΠ για το 2021 – Αύξηση επιτοκίων από Κεντρική Τράπεζα

Η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ προχώρησε σε αύξηση του βασικού επιτοκίου κατά 0,4%, ήτοι σε 0,75% από το μέχρι πρότινος ισχύον 0,35%, στοχεύοντας σε ελάφρυνση της πληθωριστικής πίεσης και ιδίως της ραγδαίας αύξησης στις τιμές των ακινήτων. Η απόφαση θεωρείται απολύτως εύλογη, αφ' ης στιγμής ο πληθωρισμός κατέγραψε ρεκόρ δεκαετίας κατά τον Απρίλιο του 2022, φθάνοντας στο 4%.

Παράλληλα, σημειώνεται η ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών για περαιτέρω μείωση του δημοσίου χρέους της χώρας στο 2021 στο 68,8% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με το 71,7% στο τέλος του 2020, παρά τις αρχικές προβλέψεις για διατήρηση του δημοσίου χρέους σε τιμές άνω του 70% του ΑΕΠ. Βεβαίως πρέπει να σημειωθεί ότι η μείωση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ δεν συμβαδίζει με την πορεία του χρέους σε απόλυτα νούμερα, βάσει των οποίων αυτό αυξήθηκε το 2021 σε 1,1 τρισ. NIS, έναντι 984 δισ. NIS το 2020.

Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου Ισραήλ - ΗΑΕ

Ως ιστορικό βήμα οικονομικής συνεργασίας προβάλλουν τα εδώ ΜΜΕ την υπογραφή διμερούς Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου μεταξύ Ισραήλ και ΗΑΕ. Η Συμφωνία υπεγράφη στο Ντουμπάι από την Υπουργό Οικονομίας του Ισραήλ Orna Barbivai και τον Εμπερατινό ομόλογό της Abdulla bin Touq Al Marri.

Τη σημασία της Συμφωνίας, η οποία ερμηνεύεται ως φυσική εξέλιξη των λεγόμενων «Συμφωνιών Αβραάμ» και της εξομάλυνσης των σχέσεων του Ισραήλ με σειρά αραβικών κρατών, εξήγησε ο ίδιος ο ΠΘ του Ισραήλ N.Bennett, ο οποίος τόνισε ότι οι ηγεσίες των δύο χωρών θα συνεχίσουν τις προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας τους και για την εμπέδωση της ειρήνης. Η Υπουργός Οικονομίας του Ισραήλ O.Barbivai χαρακτήρισε την εξέλιξη ως «στρατηγικής σημασίας για τις οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών».

Η Συμφωνία (υπ. αρ. 19 στην ιστορία του Ισραήλ και δεύτερη εντός του 2022 – είχε προηγηθεί αυτή με την Ινδία) καλύπτει ευρύ πεδίο κλάδων και δραστηριοτήτων και θεωρείται επαρκώς συμπεριληπτική, σε σημείο μάλιστα που συγκρίνεται ευθέως με τις αντίστοιχες Συμφωνίες που έχει υπογράψει το Ισραήλ με την ΕΕ και τις ΗΠΑ. Καλύπτει το 96% του διμερούς εμπορίου, το οποίο άγγιξε σε αξία τα 885 εκ. δολ. το 2021. Για να δοθεί μια συγκριτική εικόνα των διμερών εμπορικών σχέσεων, αξίζει να σημειωθεί ότι η αξία των εμπορικών συναλλαγών Ισραήλ-ΗΑΕ ήταν 120 εκ. δολ. το 2020 και 1 εκ. δολ. το 2010.

Τέλος, ο Πρόεδρος του Επιχειρηματικού Συμβουλίου ΗΑΕ-Ισραήλ Dorian Barak ανέφερε ότι μετά τη Συμφωνία αναμένεται κύμα ι/εταιρειών που θα λειτουργήσουν παραρτήματα, θυγατρικές ή άλλης μορφής σχήματα στα ΗΑΕ και ειδικότερα προέβλεψε ότι μέχρι το τέλος του έτους ο αριθμός τους θα αγγίξει τις 1000.

Κύρωση Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου μεταξύ Ισραήλ και Ν. Κορέας

Σύμφωνα με δημοσιεύματα ι/οικονομικών ιστοσελίδων, το Ισραήλ ολοκλήρωσε τη διαδικασία επίσημης κύρωσης της διμερούς Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου με τη Ν.Κορέα, την οποία είχαν υπογράψει οι δύο χώρες το περασμένο έτος. Αναμένεται πλέον η ολοκλήρωση της αντίστοιχης διαδικασίας από κορεατικής

πλευράς, γεγονός που σύμφωνα με τα ίδια δημοσιεύματα επίκειται εντός των προσεχών εβδομάδων.

Οι αρμόδιες αρχές του Ι/Υπουργείου Οικονομίας αναμένουν ότι με την ολοκλήρωση της Συμφωνίας θα εξαλειφθεί, μεταξύ άλλων, η πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση ύψους 7% στα εισαγόμενα κορεατικής προέλευσης αυτοκίνητα, τα οποία είναι ιδιαιτέρως δημοφιλή στην Ι/αγορά. Ωστόσο, παράγοντες της αγοράς τονίζουν ότι η εξάλειψη του εν λόγω φόρου θα εξισορροπήσει κάπως τις τιμές, αλλά δεν πρόκειται να οδηγήσει σε μεγάλη πτώση αυτών, δεδομένου ότι η άνοδος των τιμών των αυτοκινήτων οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, σε παράγοντες που δεν εξαρτώνται από τη δασμολογική/φορολογική τους αντιμετώπιση.

Η ολοκλήρωση των διαδικασιών της ανωτέρω Συμφωνίας πρέπει να συνεκτιμηθεί με τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις των Ισραηλινών για τη σύναψη αντίστοιχων Συμφωνιών με το Βιετνάμ (αναμένεται υπογραφή αργότερα εντός του έτους) και, κυρίως, με την Κίνα, οι συνομιλίες με την οποία πρόκειται να ενταθούν, κατόπιν της πρόσφατης τηλεφωνικής επικοινωνίας του Ι/ΥΠΕΞ Yair Lapid με τον Κινέζο ομόλογό του Wang Yi.

Ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας του Ισραήλ με την Αίγυπτο και το Μαρόκο

Το Ισραήλ ενισχύει την οικονομική του συνεργασία με την Αίγυπτο και το Μαρόκο, προχωρώντας στη σύναψη Συμφωνιών και στην ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών, οι οποίες εντάσσονται στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης των σχέσεων του με τις δύο αραβικές χώρες.

Ειδικότερα, το Ισραήλ και η Αίγυπτος επιδιώκουν την αύξηση του διμερούς τους εμπορίου σε ορίζοντα τριετίας, φτάνοντας σε αξία τα 700 εκ. δολ. έως το 2025 (το 2021 η αξία του διμερούς εμπορίου άγγιξε τα 300 εκ. δολ.). Κομβικής σημασίας για την υλοποίηση του σχεδίου είναι η από κοινού αναβάθμιση του μεθοριακού σταθμού Nitzana σε περιφερειακό κέντρο logistics και σε ζώνη κοινής απασχόλησης εργατικού δυναμικού. Παράλληλα, οι δύο χώρες θα προχωρήσουν σε projects συνεργασίας στην έρευνα-τεχνολογία και την πράσινη ενέργεια, ενώ θα αυξήσουν και τον αριθμό των απευθείας πτήσεων. Φιλοδοξούν επίσης να αυξήσουν τις εξαγωγές τροφίμων, ιχθυηρών και κατασκευαστικών υλικών από την Αίγυπτο προς το Ισραήλ και τις εξαγωγές προϊόντων αγροτικής τεχνολογίας από το Ισραήλ στην Αίγυπτο.

Παράλληλα, η Ι/Υπουργός Καινοτομίας, Επιστημών και Τεχνολογίας Orit Farkash-Hacohen υπέγραψε μείζονος σημασίας Συμφωνία Τεχνολογικής Συνεργασίας με τον Μαροκινό ομόλογό της Abdellatif Miraoui.

Η εν λόγω συμφωνία καλύπτει ένα ευρύτατο πεδίο κοινών προγραμμάτων και συνεργασίας στους τομείς της τεχνητής νοημοσύνης, της αγροτικής τεχνολογίας, της διαχείρισης υδάτων, της τεχνολογίας τροφίμων, της βιοτεχνολογίας, φαρμακευτικής και ιατρικής τεχνολογίας, των ΑΠΕ, των έξυπνων πόλεων, της διαστημικής τεχνολογίας κλπ. Η υλοποίηση της συμφωνίας ανατίθεται σε ομάδα εργασίας ακαδημαϊκών από τις δύο χώρες, οι οποίοι θα αναλάβουν, εκτός των άλλων, τη διοργάνωση σεμιναρίων, επιστημονικών συναντήσεων, ανταλλαγών φοιτητών κλπ.

Σημειωτέον ότι πρόκειται για την τρίτη συμφωνία συναφούς περιεχομένου που έχει υπογράψει η Υπουργός Farkash-Hacohen, σε συνέχεια των «Συμφωνιών Αβραάμ» (προηγήθηκαν αντίστοιχες συμφωνίες με ΗΑΕ και Μπαχρέϊν).

Κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων για ερευνητική-διαστημική συνεργασία Ισραήλ και ΗΑΕ

Η κρατική αρχή Διαστήματος του Ισραήλ (Israel Space Agency) και η αντίστοιχη αρχή των ΗΑΕ δημοσίευσαν κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων, απευθυνόμενη σε ερευνητικές ομάδες στις δύο χώρες, επί τη βάση των δεδομένων που έχουν συλλεγεί από τον μικρο-δορυφόρο παρακολούθησης της Βλάστησης και του Περιβάλλοντος (VENUS), που έχει τεθεί σε τροχιά κατόπιν κοινού προγράμματος Ισραήλ-Γαλλίας.

Το ανακοινωθέν πρόγραμμα σηματοδοτεί την επίσημη έναρξη της διμερούς διαστημικής συνεργασίας Ισραήλ – ΗΑΕ, σε συνέχεια και υλοποίηση της σχετικής συμφωνίας που υπεγράφη μεταξύ των δύο χωρών τον Οκτώβριο του 2021. Η ερευνητική δραστηριότητα θα επικεντρωθεί στην κλιματική κρίση, με έμφαση στη γεωργία ακριβείας και τη μελέτη των υδάτινων συστημάτων.

Την εξέλιξη χαιρέτισαν η Ι/Υπουργός Επιστήμης, Τεχνολογίας και Διαστήματος Orit Farkash-Hacohen, αναφέροντας ότι «η σημαντική συνεργασία Ισραήλ-ΗΑΕ στον τομέα του διαστήματος που ξεκινά σήμερα αποδεικνύει ότι

η τεχνολογία ενώνει τους ανθρώπους» και η Ε/Υπουργός Προηγμένης Τεχνολογίας Sarah Al Amiri, η οποία δήλωσε ότι οι συνέργειες αποτελούν κλειδί για τη διαχείριση κοινών περιβαλλοντικών ζητημάτων. Το κοινό πρόγραμμα εκλαμβάνεται από τα Ι/ΜΜΕ ως ένα ακόμα ουσιαστικό βήμα προς την εμβάθυνση των διμερών σχέσεων, οι οποίες έχουν τεθεί σε εντελώς διαφορετική βάση από την υπογραφή των λεγόμενων «Συμφωνιών Αβραάμ» και εντεύθεν.

Δημοσιεύματα σε Ι/ΜΜΕ για επικείμενη συνεργασία Ισραήλ και Σαουδικής Αραβίας σε αεροπλοΐα και έρευνα και τεχνολογία

Σύμφωνα με δημοσιεύματα στα Ι/ΜΜΕ, επίκειται «μείζων διπλωματική συνάντηση» (“major diplomatic meeting”) μεταξύ Ισραήλ και Σαουδικής Αραβίας, στην οποία πρόκειται να συζητηθεί η συνεργασία των δύο χωρών στην αεροπλοΐα και την έρευνα και τεχνολογία, με έμφαση στην ιατρική, τη γεωργία και την ενέργεια.

Σύμφωνα με τα ίδια δημοσιεύματα, η ΣΑ επιτρέπει ήδη σε Ι/επιχειρηματίες την είσοδο στη χώρα με τη χορήγηση ειδικής θεώρησης εισόδου. Ως επί το πλείστον πρόκειται για διευθυντικά στελέχη Ι/εταιρειών υψηλής τεχνολογίας που έχουν προσκληθεί για τη διερεύνηση του πεδίου επιχειρηματικής συνεργασίας στους εν λόγω τομείς. Οι εν λόγω επισκέψεις φαίνεται ότι έχουν ήδη αποδώσει καρπούς, καθώς έχουν υπογραφεί δύο σημαντικά συμβόλαια στον τομέα της αγροτικής τεχνολογίας (ειδικότερα στη διαχείριση υδάτινων πόρων σε περιβάλλον ερήμου) και άλλο ένα στον τομέα του ιατρικού εξοπλισμού.

Ενέργεια – Περιβάλλον

Ετοιμότητα Ισραήλ για εξαγωγές ποσοτήτων φ.α σε Ευρώπη μέχρι το προσεχές καλοκαίρι – Αναζωπύρωση ενδιαφέροντος για East Med

Σύμφωνα με δηλώσεις της Ι/Υπουργού Ενέργειας Κ. Elharrar, το Ισραήλ προετοιμάζεται να συνδράμει την ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας με παροχή φ.α μέχρι το προσεχές καλοκαίρι. Η κα Elharrar δήλωσε επί λέξει «*Η ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας αντιμετωπίζει σημαντικές ελλείψεις μετά την κρίση με τη Ρωσία και το Ισραήλ διαβλέπει μια ευκαιρία, την οποία σκοπεύει να αξιοποιήσει στο έπακρο*».

Εκτιμάται ότι το φ.α που προέρχεται από χώρες της ΝΑ Μεσογείου (με το περισσότερο εξ αυτού να προέρχεται από το Ισραήλ) μπορεί να παράσχει ποσότητες ύψους περί τα 20 bcm σε ετήσια βάση στο ευρωπαϊκό δίκτυο. Οι εν λόγω ποσότητες

πόρρω απέχουν φυσικά από την αντικατάσταση του ρωσικής προέλευσης φ.α που καταναλώνεται στην Ευρώπη (περί τα 150 bcm ετησίως), αλλά σαφώς αποτελεί σημαντική τόνωση, ιδίως αν αθροισθεί με τα 15-20 bcm αμερικανικού LNG που αναμένεται να εισαχθούν στην Ευρώπη και με τα 20-30 bcm καταρινής προέλευσης. Μη κατονομαζόμενη διπλωματική πηγή δήλωσε ότι το Ισραήλ δεν μπορεί να αντικαταστήσει το ρωσικό φ.α, αλλά οι ποσότητες που μπορεί να εξαγάγει στην Ευρώπη είναι σημαντικές. Το ζητούμενο ωστόσο είναι η ανεύρεση τρόπων εξαγωγής που θα είναι ταχείς και οικονομικά επωφελείς για όλες τις πλευρές.

Υπό το φως των ανωτέρω, για πολλοστή φορά το τελευταίο διάστημα, καταγράφεται η αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για τον αγωγό East Med, την οποία τα εγχώρια ΜΜΕ συνδέουν με τις δηλώσεις της Ι/Υπουργού Ενέργειας περί πολλαπλών διαθέσιμων επιλογών για τις εξαγωγές Ι/φ.α, καθώς και με την πρόσφατες 3μερείς συνόδους των Υπουργών Εξωτερικών και Ενέργειας Ελλάδας, Ισραήλ και Κύπρου.

Ανακάλυψη κοιτάσματος φ.α. από την Energean στο τεμάχιο Athena

Η Energean ανακοίνωσε ανακάλυψη φυσικού αερίου σε εμπορικές ποσότητες στη γεώτρηση που πραγματοποίησε στο τμήμα Athena του τεμαχίου 12 του κοιτάσματος Λεβιάθαν. Η προκαταρκτική ανάλυση δείχνει ότι η ανακάλυψη της Athena περιέχει ανακτήσιμους όγκους αερίου ύψους 8 BCM και, σύμφωνα με την εταιρεία, είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς ουσιαστικά αναβαθμίζει, μειώνοντας τον κίνδυνο (de-risks) επιπλέον 50 BCM μελλοντικών πόρων στην περιοχή Olympos, δίνοντας συνολικά 58 BCM, συμπεριλαμβανομένου του Athena.

Η περιοχή Olympos είναι η πρόσφατα καθορισμένη περιοχή αρμοδιότητας της Energean, η οποία περιλαμβάνει το Athena, συν τα αδιάτρητα τεμάχια Hera, Zeus, Apollo, Hestia στο τεμάχιο 12 και το παρακείμενο κοίτασμα Tanin. Η ανακάλυψη αντιπροσωπεύει μια σημαντική προσθήκη στην επιβεβαιωμένη ποσότητα φυσικού αερίου που ανακαλύφθηκε στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη του Ισραήλ, ανεβάζοντας το σύνολο σε περίπου 800 BCM.

Η Energean εξετάζει διάφορες δυνατότητες για την εμπορευματοποίηση του φυσικού αερίου στην περιοχή Olympos, μεταξύ των οποίων και περαιτέρω εγχώριες πωλήσεις φυσικού αερίου από το Ισραήλ, με τη μορφή νέων Συμφωνιών

Πώλησης και Αγοράς Φυσικού Αερίου (Gas Sales and Purchase Agreements - GSPA) που υποστηρίζονται από τη συνεχή ανάπτυξη της ισραηλινής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και πωλήσεις spot. Εξετάζει, επίσης, εξαγωγικές επιλογές, όπως η ανάπτυξη του Μνημονίου Συνεργασίας που υπογράφηκε με την Egyptian Natural Gas Holding Company (EGAS) για την προμήθεια έως και 3 BCM ετησίως σε δεσμευτική συμφωνία και εξαγωγές σε άλλες περιφερειακές και ευρωπαϊκές αγορές μέσω αγωγών και LNG μέσω Κύπρου και/ή Αίγυπτου.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Energean κ. Ρήγας στις δηλώσεις του υπογράμμισε τις δυνατότητες της ευρύτερης περιοχής Olympos και επιβεβαίωσε τον ρόλο της Ανατολικής Μεσογείου ως σημαντικής πηγής φ.α.

Η Ι/Κυβέρνηση θέτει προς έγκριση στην Ι/Βουλή νομοσχέδιο για την κλιματική αλλαγή

Η Ι/Κυβέρνηση ενέκρινε το Κλιματικό Νομοσχέδιο που θα θέσει προς ψήφιση στην Ι/Βουλή, σηματοδοτώντας, σύμφωνα με τα λεγόμενα της Υπουργού Περιβαλλοντικής Προστασίας T.Zandberg, μια «ιστορική εξέλιξη» στη μάχη για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Ο κεντρικός στόχος του νομοσχεδίου είναι η μείωση έως το τέλος της δεκαετίας των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου κατά 27% και η επίτευξη μηδενικών εκπομπών έως το 2050.

Το επόμενο στάδιο είναι η έγκριση του νομοσχεδίου, το οποίο έλαβε την ομόφωνη στήριξη της αρμόδιας Υπουργικής Νομοθετικής Επιτροπής, από την Ι/Βουλή. Σημειωτέον ότι τόσο ο ΠΘ N.Bennett όσο και ο ισχυρός κυβερνητικός εταίρος και ΥΠΕΞ Υ. Lapid στήριξαν ενθέρμως το νομοσχέδιο. Ο δεύτερος μάλιστα δήλωσε emphaticά «Τηρήσαμε την υπόσχεσή μας στο ακέραιο».

Η αρμόδια Υπουργός T.Zandberg έδωσε έμφαση στις θετικές επιδράσεις που θα επιφέρει στην ι/οικονομία η υλοποίηση του νομοσχεδίου, ιδίως στην προσπάθεια ανάπτυξης καινοτόμων, καθαρών τεχνολογιών μετάβασης σε ένα αμιγώς «πράσινο» μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης. Ωστόσο, το νομοσχέδιο δέχεται αμφίπλευρη κριτική, αφενός μεν από περιβαλλοντικές οργανώσεις που το θεωρούν άτολμο, αφετέρου δε από σχολιαστές και ειδικούς που αντιθέτως επισημαίνουν την υπερβολικά φιλόδοξη στοχοθεσία του.

Επιχειρηματικές ειδήσεις

Εξαγωγές ύψους 11,2 δισ. δολ. το 2021 για την ι/αμυντική βιομηχανία

Όπως ανακοίνωσε το ι/Υπουργείο Άμυνας, οι εξαγωγές της ι/αμυντικής βιομηχανίας το 2021 έφθασαν σε αξία τα 11,2 δισ. δολ, με το 7% εξ αυτών να κατευθύνονται σε αραβικές χώρες, εταίρους του Ισραήλ στις «Συμφωνίες Αβραάμ». Πρόκειται για ρεκόρ εξαγωγών σε όρους αξίας κατά την τελευταία 20ετία (ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 2020 οι εν λόγω εξαγωγές έφθασαν τα 8,3 δισ. δολ. και το 2019 τα 7,2 δισ. δολ.), με την ι/αμυντική βιομηχανία να επιτυγχάνει για πρώτη φορά διψήφιο νούμερο και την ποσοστιαία αύξηση την τελευταία διετία να φτάνει στο 55%. Η αξία δε των συμβολαίων που υπεγράφησαν το 2021 ήταν αυξημένη κατά 30% σε σύγκριση με το 2020.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Υπουργείου, περίπου 120 ι/εταιρείες υπέγραψαν συμβόλαια εξαγωγών, συμπεριλαμβανομένων μεγάλων συμβολαίων, αξίας άνω του 1 δισ. δολ. Η ανακοίνωση έγινε δεκτή ως απτή επιβεβαίωση της ραγδαίας ανάπτυξης του αμυντικού βιομηχανικού τομέα στο Ισραήλ και της ηγετικής θέσης που καταλαμβάνει πλέον η χώρα σε αυτό το πεδίο.

Με βάση τα αναλυτικότερα στοιχεία, οι εξαγωγές επιμερίζονται σε πυραύλους, ρουκέτες και αντιαεροπορικά συστήματα (20% το 2021 έναντι 10% το 2020), μη επανδρωμένα αεροσκάφη και συστήματα αυτών (9% το 2021 έναντι 6% το 2020), ραντάρ και συστήματα ηλεκτρονικού πολέμου (9% το 2021 έναντι 16% το 2020), επανδρωμένα αεροσκάφη και συστήματα πλοήγησης (9% το 2021 έναντι 13% το 2020) κλπ. Το 41% των εν λόγω εξαγωγών κατευθύνθηκε στην Ευρώπη (έναντι 30% το 2020), το 34% στις ασιατικές χώρες του Ειρηνικού (πτώση 10% σε σύγκριση με το 2020), το 12% στη Βόρεια Αμερική (έναντι 20% το 2020) και το 7% στις αραβικές χώρες-εταίρους του Ισραήλ στις «Συμφωνίες Αβραάμ».

Οι εκτιμήσεις των ειδικών συγκλίνουν στο ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία και η φύση των οπλικών συστημάτων που χρησιμοποιούνται κατά κόρον θα αυξήσει έτι περαιτέρω τη ζήτηση για οπλικά συστήματα, στην ανάπτυξη των οποίων το Ισραήλ έχει ήδη εδραιώσει τη θέση του ως αξιόπιστος προμηθευτής, άποψη που συμμερίζεται και ο Υπουργός Άμυνας της χώρας κ. Gantz. Σημειωτέον

ότι ήδη περισσότερο από το 70% του παραγόμενου αμυντικού υλικού στο Ισραήλ εξάγεται, ενώ η χώρα ανήκει στην κορυφαία δεκάδα παραγωγών και εξαγωγέων παγκοσμίως.

Επενδυτικό πρόγραμμα 600 εκ. NIS του Ισραήλ στη διαστημική τεχνολογία

Το Ισραήλ πρόκειται να επενδύσει, σε ορίζοντα πενταετίας, 600 εκ. NIS (περίπου 176 εκ. δολ.) σε ένα νέο πρόγραμμα ανάπτυξης της διαστημικής τεχνολογίας. Οι τέσσερις επιμέρους στόχοι του προγράμματος, που παρουσιάστηκε από την αρμόδια αρχή «Israel Space Agency» στην Υπουργό Επιστημών, Τεχνολογίας και Καινοτομίας Orit Farkash Hacoheh, είναι: η ενίσχυση του εμπορικού αποτυπώματος των ισραηλινών εταιρειών του κλάδου, η υποστήριξη σχετικών ερευνών, η αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού που ασχολείται με το αντικείμενο και η γενικότερη βελτίωση της θέσης του Ισραήλ στην παγκόσμια αγορά σχετικών υπηρεσιών και προϊόντων. Το πρόγραμμα έχει θέσει μετρήσιμους στόχους, όπως τον διπλασιασμό των εν λόγω εταιρειών από 60 σε 120, τον τετραπλασιασμό των απασχολούμενων στον κλάδο από 2.500 σε 10.000, καθώς και την αύξηση του αριθμού των ακαδημαϊκών ερευνητών που ασχολούνται με το αντικείμενο από 120 σε 160 κλπ. Παράλληλα, το πρόγραμμα ενθαρρύνει τη συμμετοχή του Ισραήλ σε διεθνείς συνέργειες και προγράμματα.

Πέραν των ανωτέρω στόχων, το πρόγραμμα φιλοδοξεί να εγκαθιδρύσει ένα εθνικό διαστημικό κέντρο, το οποίο θα βοηθήσει τις εταιρείες που παράγουν σχετική τεχνολογία να συνεργάζονται με κυβερνητικούς φορείς, να λαμβάνουν υποστήριξη κλπ. Παράλληλα, προτείνει την αναδόμηση του προγράμματος «Tevel» (σχολικό πρόγραμμα κατασκευής δορυφόρων) και τη μετατροπή του σε διεθνές, με σύνδεση με την ακαδημαϊκή κοινότητα και τις Ένοπλες Δυνάμεις, ως εργαλείο για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών που επιδεικνύουν σχετικές δεξιότητες.

Η αρμόδια Υπουργός κα Farkash Hacoheh εξέφρασε την ικανοποίησή της για το πρόγραμμα, τονίζοντας ότι «Η ι/διαστημική βιομηχανία βρίσκεται σε διαδικασία μεταμόρφωσης και αυτό δημιουργεί τεράστια οικονομική και εμπορική δυναμική για την ι/αγορά υψηλής τεχνολογίας».